

Щуцький В. П. Поліпшення якості викладання на уроках історії шляхом використання технічних засобів. Володимир Щуцький. Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2018 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. - С. 100-104. Режим доступу <https://www.sspu.sumy.ua>

УДК 373.5.016:94]004(045)

Щуцький В.П.

ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Актуальність. В наш час не дивиною є застосування дидактичних можливостей використання різних технічних засобів. Зокрема, застосування у навчальному процесі засвоєння історичних знань засобів мультимедіа пов'язують із підвищенням інтенсифікації освітнього процесу. Для такого в кабінеті історії потрібно мати педагогічні програмні засоби, які відповідали б чітким педагогічним вимогам щодо застосування для тієї чи іншої категорії учнів [1,6].

Мета. Розкрити особливості застосування технічних засобів, які впливають на підвищення якості викладання на уроках історії.

Виклад основного матеріалу. Англійські педагоги Д. Девіс, Д. Опеншоу, Д. Берд пропагують використання персональних комп'ютерів для "... виконання шаблонної й часто втомлюючої роботи з тренування учнів і вивчення ними фактичного навчального матеріалу...", а педагогу залишається "дійсне навчання", побачивши "... істинне поле їхньої відповідальності у керуванні розвитком особистості" [3]. У розвинених країнах накопичений значний досвід застосування можливостей комп'ютера, які полягають у тому, що реальні досягнення в цій галузі не дають підстав вважати, що застосування мультимедіа кардинально змінить традиційну систему навчання на кращу. Не можна просто запроваджувати комп'ютер у звичний навчальний процес і сподіватися, що він зробить переворот при вивченні того чи іншого предмета. Варто поступово змінювати саму концепцію навчального процесу, проектувати принципово іншу технологію навчання, в якій комп'ютер органічно вписався як новий, дієвий і

Щуцький В. П. Поліпшення якості викладання на уроках історії шляхом використання технічних засобів. Володимир Щуцький. Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2018 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. - С. 100-104. Режим доступу <https://www.sspu.sumy.ua>

можливо, незамінний засіб. У закордонній літературі відзначається, що електронне середовище з кожним роком спроможне формувати такі характеристики особистості учня, як схильність до експериментування, гнучкість, зв'язність, структурність інформації [4]. Власне, ці характеристики сприяють створенню умов до чіткого, творчого навчального пізнання. В таких обставинах педагог сприяє розвитку можливостей сприймати усвідомлено факти, події, знаходити засоби поєднання минулого і сучасного, встановлювати часові, просторові зв'язки між інформаційними повідомленнями.

Як підтверджує власний багаторічний досвід, одним із ефективних засобів використання персонального комп'ютера в навчанні історії є його здатність керувати навчальним процесом нечуючих учнів [5]. Використання засобів мультимедіа можуть забезпечити різні види навчального процесу:

- індивідуальне навчання (уточнення події, місця та ін.),
- колективне навчання (розгляд схем, наочності, перегляд фактів та ін.)
- вмотивовану самостійну роботу при опануванні історичного матеріалу.

У процесі цього персональний комп'ютер здійснює так зване рефлексне навчання, коли учень (учні), спілкуючись з персональним комп'ютером, опановує (опановують) роль дослідника, тому можливості комп'ютера для реалізації проблемного навчання історичних знань досить вагомі.

З цієї точки зору урізноманітнення процесу навчання історії, його індивідуалізація, поліпшення якості історичної підготовки нечуючих учнів на основі застосування мультимедійних технологій, формування в них компетентнісних складових комп'ютерного моделювання, розвиток і активізація їхнього мислення дають можливість вчителю історії не лише контролювати процес засвоєння знань, успішність учнів, а й у процесі поступового,

Щуцький В. П. Поліпшення якості викладання на уроках історії шляхом використання технічних засобів. Володимир Щуцький. Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2018 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. - С. 100-104. Режим доступу <https://www.sspu.sumy.ua>

систематичного навчання коригувати, удосконалювати методику викладання у кожному класі з урахуванням можливостей зазначеної категорії нечуючих [2].

Варто зупинитися на достатньо суттєвій ролі сучасного комп'ютера як технічного засобу навчання. Досвід підтверджує, що ефективне використання комп'ютера під час вивчення курсу історії ґрунтується на повнішій, дієвішій реалізації основних дидактичних можливостей мультимедійних технологій порівняно з традиційними формами навчання.

З іншого боку, застосування засобів мультимедіа в навчальному процесі під час вивчення історії, як на нас, дещо змінює функції педагога, оскільки відбувається їх перерозподіл між педагогом і комп'ютером. За таких умов комп'ютер виконує лише ті функції, з якими він може взагалі впоратися ефективніше за педагога. Візуальне сприйняття історичного матеріалу з використанням мультимедійних технологій поліпшується за рахунок дидактичних можливостей персональних комп'ютерів: наочності, виділення, зафарбовування, штрихування, підкреслювання, руху, зміни зображення та ін. Такі особливості у нечуючих учнів викликають неабиякий інтерес і сприяють активізації та зосередженню їхньої уваги на темі, що вивчається. З боку педагога цьому сприяють діалогічна форма роботи, уточнення чи підкріплення інформації фактами, постійна увага, контроль, перевірка засвоєння.

Висновки. Зважаючи на це, впровадження сучасних технічних засобів у навчальний процес дозволяє якнайповновніше реалізувати такі дидактичні можливості навчання на уроках історії:

- інтенсифікацію й оптимізацію навчального процесу;
- індивідуалізацію і диференціацію навчальної діяльності педагога і активної пізнавальної діяльності нечуючих учнів;
- удосконалення способів презентації навчальної інформації на різних етапах уроку з урахуванням різного її виду;
- активізацію пізнавальної діяльності нечуючих учнів;

Щуцький В. П. Поліпшення якості викладання на уроках історії шляхом використання технічних засобів. Володимир Щуцький. Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2018 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. - С. 100-104. Режим доступу <https://www.sspu.sumy.ua>

- розвиток самостійності в розв'язуванні конкретних навчальних завдань;
- систематизацію та інтеграцію різнопредметних зв'язків;
- розвиток історичної компетенції.

Список використаної літератури.

1. Кульбіда С.В. Освіта XXI століття Дефектологія. - № 2. - 2006. - С.54 – 56.
2. Кульбіда С.В. Сучасні погляди і технології у навчально-виховному процесі шкіл для осіб з вадами слуху. - С. Кульбіда. - Розвиток життєвої компетентності учнів у загальноосвітньому навчальному закладі. – Матеріали всеукраїнської науково-пошукової конференції 7 – 8 жовтня 2004 року. – Запоріжжя, 2005. – С.167 – 170.
3. Томас К. Перспективи программованого обучения: Руков.-во по составлению программ / К. Томас, Дж. Дэвис, Д. Опеншоу. – М: Мир, 1966. – 247 с.
4. Черномаз О. В. Проблеми застосування ЕОМ в школі / О. В. Черномаз та ін. // Зб. матеріалів науково-практичної конференції викладачів і студентів. – Вінниця, 1996. – С. 61.
5. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Інклюзивне навчання в Новій українській школі” 26 -27 березня 2018 р. у двох частинах, м. Тербовля. Упоряд. : Лапін А.В., Сурмай Л.О., Щуцька О.І. - Частина II. - Київ: Інтерсервіс, 2018. - 226 - 228 с. Режим доступу <http://lib.iitta.gov.ua/710549/>
6. Kulbida S.V. Polipshennia yakosti navchannia hlukhykh ditei shliakhom vykorystannia zhestovoi movy : Dydaktychni ta sotsialno-psykholohichni aspekty korektsiinoi roboty u spetsialnii shkoli. – Naukovo-metodychnyi zbirnyk. – Kyiv, 2005. – S.333 – 337.